Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2026/877

21.4.2026.

KOMISIJAS REGULA (ES) 2026/877

(2026. gada 16. aprīlis)

par Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. panta 3. punkta piemērošanu tehnoloģiju nodošanas nolīgumu kategorijām

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Regulu Nr. 19/65/EEK (1965. gada 2. marts) par Līguma 85. panta 3. punkta piemērošanu atsevišķām līgumu un saskaņotu darbību kategorijām ([1]) un jo īpaši tās 1. pantu,

publicējusi šīs regulas projektu,

apspriedusies ar Aizliegtu vienošanos un dominējoša stāvokļa padomdevēju komiteju,

tā kā:

(1) Ar Regulu Nr. 19/65/EEK Komisija ir pilnvarota, izmantojot regulu, piemērot Līguma 101. panta 3. punktu noteiktām tikai starp diviem uzņēmumiem noslēgtu tehnoloģiju nodošanas nolīgumu un attiecīgu saskaņotu darbību kategorijām, uz ko attiecas Līguma 101. panta 1. punkts.

(2) Atbilstoši Regulai Nr. 19/65/EEK Komisija ir pieņēmusi Komisijas Regulu (ES) Nr. 316/2014 ([2]). Regulā (ES) Nr. 316/2014 ir definētas tehnoloģiju nodošanas nolīgumu kategorijas, attiecībā uz kurām Komisija uzskatīja, ka tās parasti atbilst Līguma 101. panta 3. punkta nosacījumiem. Ņemot vērā kopumā pozitīvo pieredzi saistībā ar Regulas (ES) Nr. 316/2014 piemērošanu (termiņš beidzas 2026. gada 30. aprīlī) un minētās regulas izvērtēšanas rezultātus, ir lietderīgi pieņemt jaunu grupu atbrīvojuma regulu.

(3) Šai regulai būtu jānodrošina efektīva konkurences aizsardzība un jāsniedz uzņēmumiem pietiekama juridiskā noteiktība. Minēto mērķu sasniegšanā būtu jāņem vērā nepieciešamība pēc iespējas vienkāršot administratīvo uzraudzību un tiesisko regulējumu.

(4) Tehnoloģiju nodošanas nolīgumi attiecas uz tehnoloģiju tiesību licencēšanu. Šādi nolīgumi parasti paaugstina ekonomikas efektivitāti un veicina konkurenci, jo tie mazina pētniecības un izstrādes pasākumu pārklāšanos, stimulē sākotnējo pētniecību un izstrādi, sekmē pakāpenisku inovāciju, veicina tehnoloģiju izplatību un rada konkurenci produktu tirgū.

(5) Varbūtība, ka šī efektivitāti un konkurenci veicinošā ietekme būs lielāka nekā tā negatīvā ietekme uz konkurenci, ko rada tehnoloģiju nodošanas nolīgumos ietvertie ierobežojumi, ir atkarīga no attiecīgo uzņēmumu tirgus varas pakāpes un tādējādi no pakāpes, kādā ar šiem uzņēmumiem konkurē citi uzņēmumi, kuru rīcībā ir alternatīvas tehnoloģijas, vai uzņēmumi, kuri ražo aizstājējproduktus.

(6) Šī regula būtu jāattiecina tikai uz tehnoloģiju nodošanas nolīgumiem starp licenciāru un licenciātu. Tā būtu jāattiecina uz šādiem nolīgumiem pat tad, ja nolīgumā ir paredzēti nosacījumi vairākiem tirdzniecības līmeņiem, piemēram, pieprasot, lai licenciāts izveidotu īpašu izplatīšanas sistēmu, un nosakot pienākumus, kuri licenciātam

([1]) OV 36, 6.3.1965., 533./65. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1965/19/oj.
([2]) Komisijas Regula (ES) Nr. 316/2014 (2014. gada 21. marts) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. panta 3. punkta piemērošanu dažām specializācijas nolīgumu kategorijām (OV L 93, 28.3.2014., 17. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/316/oj).

jāuzliek vai kurus tas var uzlikt saskaņā ar licenci ražoto produktu tālākpārdevējiem. Tomēr minētajiem nosacījumiem un pienākumiem būtu jāatbilst konkurences noteikumiem, kas piemērojami piegādes un izplatīšanas nolīgumiem, kā noteikts Komisijas Regulā (ES) 2022/720 ([3]) un paskaidrots Komisijas Pamatnostādnes vertikālo ierobežojumu jomā ([4]). Ar šo regulu nebūtu jānosaka atbrīvojumi piegādes un izplatīšanas nolīgumiem, kas noslēgti starp licenciātu un tā līguma produktu pircējiem.

(7) Šī regula būtu jāpiemēro tikai tiem nolīgumiem, ar kuriem licenciārs atļauj licenciātam un/vai vienam vai vairākiem tā apakšuzņēmējiem preču ražošanas vai pakalpojumu sniegšanas mērķiem izmantot licencētās tehnoloģiju tiesības, iespējams, pēc licenciāta un/vai tā apakšuzņēmēja(-u) veiktas papildu pētniecības un izstrādes. Tā nebūtu piemērojama licencēšanai pētniecības un izstrādes nolīgumu ietvaros, uz kuriem attiecas Komisijas Regula (ES) 2023/1066 ([5]), vai licencēšanai specializācijas nolīgumu ietvaros, uz ko attiecas Komisijas Regula (ES) 2023/1067 ([6]). Turklāt tā nebūtu piemērojama nolīgumiem, kuru galvenais mērķis ir vienīgi programmatūras tālākpārdošana vai izplatīšana, izmantojot fiziskus vai digitālus kanālus, jo šādi nolīgumi neattiecas uz tehnoloģiju licencēšanu ražošanas nolūkā, bet ir tuvāki izplatīšanas nolīgumiem.

(8) Minētā regula nebūtu piemērojama arī tiem nolīgumiem, ar kuriem izveido tehnoloģiju kopfondus, t. i., nolīgumiem, kuru mērķis ir apvienot tehnoloģijas, lai tās licencētu kopfonda dalībniekiem vai trešām personām, ne arī nolīgumiem, ar kuriem kopfondā ietvertās tehnoloģijas licencē šīm trešām personām. Tā nebūtu piemērojama arī kārtībai, ar kuru potenciālie tehnoloģiju licenciāti vienojas kopīgi apspriest tehnoloģiju nodošanas nolīgumu noteikumus (licencēšanas sarunu grupas).

(9) Lai ar regulu piemērotu Līguma 101. panta 3. punktu, nav nepieciešams definēt tos tehnoloģiju nodošanas nolīgumus, uz kuriem varētu attiekties Līguma 101. panta 1. punkts. Atsevišķi novērtējot nolīgumus saskaņā ar 101. panta 1. punktu, jāņem vērā vairāki faktori, un jo īpaši konkrēto tehnoloģiju un produktu tirgu struktūra un dinamika.

(10) Šajā regulā noteiktais grupu atbrīvojums būtu jāattiecina tikai uz tiem nolīgumiem, par kuriem var pietiekami droši pieņemt, ka tie atbilst Līguma 101. panta 3. punkta nosacījumiem. Lai sasniegtu tehnoloģiju nodošanas mērķus un no tās gūtu labumu, šī regula būtu jāattiecina ne tikai uz pašu tehnoloģiju nodošanu, bet arī uz citiem noteikumiem, kas ietverti tehnoloģiju nodošanas nolīgumos, ja – un ciktāl – minētie noteikumi ir tieši saistīti ar līguma produktu ražošanu vai pārdošanu.

(11) Attiecībā uz tehnoloģiju nodošanas nolīgumiem starp konkurentiem var pieņemt, ka tie kopumā uzlabo ražošanu vai izplatīšanu un ļauj patērētājiem baudīt pienācīgu daļu no attiecīgajiem ieguvumiem, ja pušu kopējā tirgus daļa konkrētajos tirgos nepārsniedz 20 % un ja šajos nolīgumos nav ietverti noteikti nopietni konkurences ierobežojumi.

(12) Attiecībā uz tehnoloģiju nodošanas nolīgumiem starp savstarpēji nekonkurējošām pusēm var pieņemt, ka tie kopumā uzlabo ražošanu vai izplatīšanu un ļauj patērētājiem baudīt pienācīgu daļu no attiecīgajiem ieguvumiem, ja katras puses individuālā tirgus daļa konkrētajos tirgos nepārsniedz 30 % un ja šajos nolīgumos nav ietverti noteikti nopietni konkurences ierobežojumi.

(13) Šīs regulas piemērošanas nolūkā tirgus daļas konkrētajā tehnoloģiju tirgū būtu jāaprēķina, pamatojoties uz licencēto tehnoloģiju tiesību klātbūtni konkrētajā produktu un ģeogrāfiskajā tirgū, kurā pārdod līguma produktus, proti, pamatojoties uz licenciāra un tā licenciātu saražoto līguma produktu kopējo pārdošanu. Tāpēc šīs regulas piemērošanas nolūkā tiks uzskatīts, ka tehnoloģiju, attiecībā uz kurām vēl nav pārdoti līguma produkti, tirgus daļa būtu jāuzskata par vienādu ar nulli.

([3]) Komisijas Regula (ES) 2022/720 (2022. gada 10. maijs) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. panta 3. punkta piemērošanu vertikālo nolīgumu un saskaņotu darbību kategorijām (OV L 134, 11.5.2022., 4. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/720/oj).

([4]) Komisijas paziņojums – Komisijas paziņojums: Pamatnostādnes vertikālo ierobežojumu jomā (OV C 248, 30.6.2022., 1. lpp.).

([5]) Komisijas Regula (ES) 2023/1066 (2023. gada 1. jūnijs) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. panta 3. punkta piemērošanu dažām pētniecības un izstrādes nolīgumu kategorijām (OV L 143, 2.6.2023., 9. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1066/oj).

([6]) Komisijas Regula (ES) 2023/1067 (2023. gada 1. jūnijs) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. panta 3. punkta piemērošanu dažām specializācijas nolīgumu kategorijām (OV L 143, 2.6.2023., 20. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1067/oj).

(14) Šīs regulas noteikumiem par tirgus daļu robežlielumu piemērošanu nebūtu jāietekmē tirgus daļu aprēķināšana tādu nolīgumu novērtēšanai, uz kuriem neattiecas šajā regulā paredzētais grupu atbrīvojums. Šīs regulas piemērošana neskar Līguma 102. panta piemērošanu.

(15) Ja piemērojamais tirgus daļas robežlielums vienā vai vairākos produktu vai tehnoloģiju tirgos ir pārsniegts, grupu atbrīvojums attiecīgajam nolīgumam šajos konkrētajos tirgos nebūtu piemērojams.

(16) Nevar būt prezumpcija, ka gadījumā, ja minētie tirgus daļu robežlielumi ir pārsniegti, uz tehnoloģiju nodošanas nolīgumiem attiecas Līguma 101. panta 1. punkts. Piemēram, izņēmuma licences nolīgumi starp nekonkurējošiem uzņēmumiem bieži vien ir ārpus 101. panta 1. punkta piemērošanas jomas. Tāpat nevar arī būt prezumpcija, ka gadījumā, ja minētie tirgus daļu robežlielumi ir pārsniegti, tehnoloģiju nodošanas nolīgumi, uz kuriem attiecas 101. panta 1. punkts, neizpildīs 101. panta 3. punktā paredzētā izņēmuma nosacījumus. Tomēr nevar arī būt prezumpcija, ka šie nolīgumi parasti radīs objektīvas tāda veida un apjoma priekšrocības, kas kompensēs šo nolīgumu nelabvēlīgo ietekmi uz konkurenci.

(17) Ar šo regulu nedrīkstētu noteikt atbrīvojumus tehnoloģiju nodošanas nolīgumiem, kuros ietverti ierobežojumi, kas nav obligāti nepieciešami ražošanas vai izplatīšanas uzlabošanai. Neatkarīgi no attiecīgo uzņēmumu tirgus daļas šajā regulā noteikto grupu atbrīvojumu jo īpaši nedrīkstētu attiecināt uz tehnoloģiju nodošanas nolīgumiem, kuros ietverti tādi nopietni konkurences ierobežojumi kā cenu noteikšana attiecībā pret trešām personām. Ja kādā nolīgumā ir ietverti šādi stingri ierobežojumi, grupu atbrīvojumu vispār nedrīkstētu attiecināt ne uz vienu nolīguma daļu.

(18) Lai aizsargātu inovācijas stimulus un nodrošinātu intelektuālā īpašuma tiesību pienācīgu piemērošanu, uz atsevišķiem ierobežojumiem grupu atbrīvojumu nedrīkstētu attiecināt. To jo īpaši nedrīkstētu attiecināt uz atsevišķām atpakaļnodošanas saistībām un neapstrīdēšanas klauzulām. Ja tehnoloģiju nodošanas nolīgumā ir ietverti šādi ierobežojumi, grupu atbrīvojumu nedrīkstētu attiecināt vienīgi uz konkrēto ierobežojumu.

(19) Tirgus daļas robežlielumi, atbrīvojuma liegšana tehnoloģiju nodošanas nolīgumiem, kuros ietverti nopietni konkurences ierobežojumi, un izslēgtie ierobežojumi, kas paredzēti šajā regulā, parasti nodrošinātu, ka nolīgumi, uz kuriem attiecas grupu atbrīvojums, nedod attiecīgajiem uzņēmumiem iespēju novērst konkurenci attiecībā uz būtisku attiecīgo produktu daļu.

(20) Šajā regulā būtu jānorāda tipiskas situācijas, kurās var uzskatīt par lietderīgu atsaukt šajā regulā paredzēto atbrīvojumu saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 ([7]) 29. pantu.

(21) Lai stiprinātu tādu tehnoloģiju nodošanas nolīgumu paralēlo tīklu pārraudzību, kuriem ir līdzīga ierobežojoša ietekme un kuri attiecas uz vairāk nekā 50 % no attiecīgā tirgus, Komisija, izmantojot regulu, var noteikt, ka šo regulu nepiemēro tehnoloģiju nodošanas nolīgumiem, kas ietver īpašus ierobežojumus, kuri attiecas uz konkrēto tirgu, tādējādi pilnībā atjaunojot Līguma 101. panta piemērošanu šādiem nolīgumiem,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Definīcijas

1. Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

a) "nolīgums" ir vienošanās, uzņēmumu apvienības lēmums vai saskaņota darbība;

([7]) Padomes Regula (EK) Nr. 1/2003 (2002. gada 16. decembris) par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā (OV L 1, 4.1.2003., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1/oj).

b) “tehnoloģiju tiesības” ir zinātība un turpmāk minētās tiesības vai to kombinācija, tostarp minēto tiesību pieteikumi vai reģistrācijas pieteikumi:

i) patenti;

ii) funkcionālie modeļi;

iii) dizainparauga tiesības;

iv) pusvadītāju izstrādājumu topogrāfijas;

v) papildu aizsardzības sertifikāti zālēm vai citiem produktiem, attiecībā uz kuriem iespējams saņemt šādus papildu aizsardzības sertifikātus;

vi) augu selekcionāru sertifikāti un

vii) programmatūras autortiesības;

c) “tehnoloģiju nodošanas nolīgums” ir:

i) divu uzņēmumu starpā noslēgts tehnoloģiju tiesību licences nolīgums, kura mērķis ir dot licenciātam un/vai tā apakšuzņēmējam(-iem) iespēju ražot līguma produktus;

ii) tehnoloģiju tiesību nodošana starp diviem uzņēmumiem, lai ražotu līguma produktus, ja uz nodevēju turpina gulties daļa riska, kas saistīts ar tehnoloģiju izmantošanu;

d) “savstarpējs nolīgums” ir tehnoloģiju nodošanas nolīgums, kurā divi uzņēmumi ar vienu kopīgu vai atsevišķiem līgumiem piešķir viens otram tehnoloģiju tiesību licenci un kurā šīs licences attiecas uz konkurējošām tehnoloģijām vai var tikt izmantotas konkurējošu produktu ražošanai;

e) “nesavstarpējs nolīgums” ir tehnoloģiju nodošanas nolīgums, kurā viens uzņēmums piešķir otram uzņēmumam tehnoloģiju tiesību licenci vai divi uzņēmumi piešķir viens otram šādu licenci, bet šīs licences neattiecas uz konkurējošām tehnoloģijām un nevar tikt izmantotas konkurējošu produktu ražošanai;

f) “produkts” ir preces vai pakalpojumi, ieskaitot gan starppatēriņa preces un pakalpojumus, gan galapatēriņa preces un pakalpojumus;

g) “līguma produkts” ir produkts, kas ražots, tieši vai netieši izmantojot licencētās tehnoloģiju tiesības;

h) “intelektuālā īpašuma tiesības” ietver rūpnieciskā īpašuma tiesības, jo īpaši patentus un preču zīmes, autortiesības un blakustiesības;

i) “zinātība” ir praktiskas informācijas kopums, kas rodas pieredzes un testēšanas rezultātā un ir:

i) slepens, t. i., nav vispārzināms vai viegli pieejams;

ii) būtisks, t. i., svarīgs un noderīgs līguma produktu ražošanai, un

iii) precizēts, t. i., aprakstīts pietiekami vispusīgi, lai būtu iespējams pārbaudīt, vai tas atbilst slepenības un būtiskuma kritērijiem;

j) “konkrētais produktu tirgus” ir tirgus, kas ietver līguma produktus un to aizstājējus, t. i., visus tos produktus, kurus pircējs uzskata par savstarpēji vai citādi aizstājamiem, ņemot vērā to īpašības, cenas un paredzēto izmantojumu;

k) “konkrētais tehnoloģiju tirgus” ir tirgus, kas ietver licencētās tehnoloģiju tiesības un to aizstājējus, t. i., visas tās tehnoloģiju tiesības, kuras licenciāts uzskata par savstarpēji vai citādi aizstājamām, ņemot vērā tehnoloģiju tiesību īpašības, licences atlīdzību par šīm tiesībām un to paredzēto izmantojumu;

l) “konkrētais ģeogrāfiskais tirgus” ir teritorija, kurā attiecīgie uzņēmumi piedāvā vai pieprasa produktus vai tehnoloģiju tiesību licences, kurā ir pietiekami viendabīgi konkurences apstākļi un kuru var nošķirt no blakus esošajām teritorijām ievērojami atšķirīgu konkurences apstākļu dēļ;

m) “konkrētais tirgus” ir konkrētā produktu vai tehnoloģiju tirgus un konkrētā ģeogrāfiskā tirgus apvienojums;

n) “konkurējoši uzņēmumi” ir uzņēmumi, kas konkurē konkrētajā tirgū, t. i.,:

i) konkurējoši uzņēmumi konkrētajā tirgū, kurā licencē attiecīgās tehnoloģiju tiesības, t. i., uzņēmumi, kas piedāvā licenci konkurējošām tehnoloģiju tiesībām (faktiski konkurenti konkrētajā tirgū);

ii) konkurējoši uzņēmumi konkrētajā tirgū, kurā pārdod līguma produktus, t. i., uzņēmumi, kuri, neslēdzot tehnoloģiju nodošanas nolīgumu, darbojas konkrētajā(-os) tirgū(-os), kurā(-os) pārdod līguma produktus, (faktiski konkurenti konkrētajā tirgū) vai kuri, neslēdzot tehnoloģiju nodošanas nolīgumus, ne tikai teorētiski, bet reāli varētu veikt vajadzīgās papildu investīcijas vai segt citas nepieciešamās izmaksas, lai ienāktu konkrētajā(-ajos) tirgū(-os) pietiekami īsā laikā, lai radītu konkurences spiedienu uz uzņēmumiem, kas jau darbojas konkrētajā tirgū (potenciālie konkurenti konkrētajā tirgū);

o) “selektīva izplatīšanas sistēma” ir izplatīšanas sistēma, kurā licenciārs apņemas tieši vai netieši piešķirt licenci līguma produktu ražošanai tikai tiem licenciātiem, kas izraudzīti, pamatojoties uz noteiktiem kritērijiem, un šie licenciāti apņemas nepārdot līguma produktus nepilnvarotiem izplatītājiem teritorijā, kuru licenciārs rezervējis šai sistēmai;

p) “izņēmuma licence” ir licence, saskaņā ar kuru pašam licenciāram vai nu nemaz, vai noteiktam lietojumam, vai noteiktā teritorijā nav atļauts ražot, izmantojot licencēto tehnoloģiju, un nav atļauts trešām personām piešķirt licencēto tehnoloģiju tiesību licenci;

q) “ekskluzīva teritorija” ir noteikta teritorija, kurā līguma produktus atļauts ražot tikai vienam uzņēmumam, bet kurā tomēr ir iespējams atļaut vēl kādam licenciātam ražot līguma produktus vienīgi konkrētam klientam, ja šī otrā licence piešķirta, lai minētajam klientam nodrošinātu alternatīvu sagādes avotu;

r) “ekskluzīva klientu grupa” ir klientu grupa, kurai līguma produktus, kas ražoti, izmantojot licencēto tehnoloģiju, aktīvi tirgot drīkst tikai viena no tehnoloģiju nodošanas nolīguma pusēm;

s) “aktīvā pārdošana” ir aktīva vēršanās pie klientiem ar apmeklējumiem, vēstulēm, e-pastiem, zvaniem vai citiem tiešās komunikācijas veidiem vai ar mērķorientētu bezsaistes vai tiešsaistes reklāmu un tirdzniecības veicināšanas pasākumiem, piemēram, izmantojot drukātos vai digitālos medijus, tai skaitā tiešsaistes medijus, cenu salīdzināšanas pakalpojumus vai reklāmu meklētājos, kas vērsti uz klientiem konkrētās teritorijās vai klientu grupās, tādas vietnes ekspluatēšana, kuras augstākā līmeņa domēna nosaukums atbilst konkrētām teritorijām, vai tādu valodu izvēles iespēju piedāvāšana vietnē, kuras parasti tiek lietotas konkrētās teritorijās, ja tās atšķiras no valodām, kuras parasti tiek lietotas teritorijā, kurā iedibināts pircējs;

t) “pasīvā pārdošana” ir pārdošana pēc individuālu klientu pašiniciatīvas pieprasījumiem, tai skaitā preču piegāde vai pakalpojumu sniegšana klientam gadījumos, kad pārdošanas darījums nav ticis iniciēts, aktīvi vēršoties pie konkrētā klienta, klientu grupas vai teritorijas, un ietver pārdošanu, kas ir rezultāts dalībai publiskajā iepirkumā vai privātā konkursā.

2. Šajā regulā termini “uzņēmums”, “licenciārs” un “licenciāts” ietver attiecīgos saistītos uzņēmumus.

“Saistītie uzņēmumi” ir:

a) uzņēmumi, kuros tehnoloģiju nodošanas nolīguma pusei tieši vai netieši ir viena vai vairākas šādas tiesības vai pilnvaras:

i) ir pilnvaras izmantot vairāk nekā pusi balsstiesību;

ii) ir pilnvaras iecelt vairāk nekā pusi uzraudzības padomes, valdes vai uzņēmuma likumīgās pārstāvības struktūru locekļu;

iii) ir tiesības vadīt uzņēmuma darījumus;

b) uzņēmumi, kuriem attiecībā uz kādu no tehnoloģiju nodošanas nolīguma pusēm tieši vai netieši ir viena vai vairākas no a) apakšpunktā uzskaitītajām tiesībām vai pilnvarām;

c) uzņēmumi, kuros b) apakšpunktā minētajiem uzņēmumiem tieši vai netieši ir viena vai vairākas no a) apakšpunktā uzskaitītajām tiesībām vai pilnvarām;

d) uzņēmumi, kuros kādai no tehnoloģiju nodošanas nolīguma pusēm kopā ar vienu vai vairākiem a), b) vai c) apakšpunktā minētajiem uzņēmumiem vai kuros diviem vai vairākiem pēdējiem minētajiem uzņēmumiem kopīgi ir viena vai vairākas no a) apakšpunktā uzskaitītajām tiesībām vai pilnvarām;

e) uzņēmumi, kuros viena vai vairākas no a) apakšpunktā uzskaitītajām tiesībām vai pilnvarām kopīgi ir:

i) tehnoloģiju nodošanas nolīguma pusēm vai to attiecīgajiem saistītajiem uzņēmumiem, kas minēti a) līdz d) apakšpunktā, vai

ii) vienai vai vairākām tehnoloģiju nodošanas nolīguma pusēm vai vienam vai vairākiem to saistītajiem uzņēmumiem, kas minēti a) līdz d) apakšpunktā, un vienai vai vairākām trešām personām.

2. pants

Atbrīvojums

1. Atbilstoši Līguma 101. panta 3. punktam un ievērojot šīs regulas noteikumus, Līguma 101. panta 1. punktu nepiemēro tehnoloģiju nodošanas nolīgumiem.

2. Atbrīvojumu, kas paredzēts 1. punktā, piemēro, ja tehnoloģiju nodošanas nolīgumi ietver konkurences ierobežojumus, uz kuriem attiecas Līguma 101. panta 1. punkts. Atbrīvojums ir piemērojams tik ilgi, kamēr licencētajām tehnoloģiju tiesībām nav beidzies termiņš vai tās nav zaudējušas spēku vai atzītas par spēkā neesošām, bet zinātības gadījumā – kamēr šī zinātība ir slepena. Tomēr, ja licenciāta darbības rezultātā zinātība kļūst publiski zināma, atbrīvojumu piemēro līdz nolīguma termiņa beigām.

3. Atbrīvojumu, kas paredzēts 1. punktā, piemēro arī tehnoloģiju nodošanas nolīgumu noteikumiem par produktu iegādi, ko veic licenciāts, vai par citu intelektuālā īpašuma tiesību vai zinātības licencēšanu vai nodošanu licenciātam, ja – un ciktāl – minētie noteikumi ir tieši saistīti ar līguma produktu ražošanu vai pārdošanu.

3. pants

Tirgus daļas robežlielumi

1. Ja uzņēmumi, kas ir nolīguma puses, ir konkurējoši uzņēmumi, 2. pantā paredzēto atbrīvojumu piemēro tikai ar nosacījumu, ka pušu kopējā tirgus daļa nevienā no konkrētajiem tirgiem nepārsniedz 20 %.

2. Ja uzņēmumi, kas ir nolīguma puses, nav konkurējoši uzņēmumi, 2. pantā paredzēto atbrīvojumu piemēro tikai ar nosacījumu, ka nevienas puses individuālā tirgus daļa nevienā no konkrētajiem tirgiem nepārsniedz 30 %.

4. pants

Stingrie ierobežojumi

1. Ja uzņēmumi, kas ir nolīguma puses, ir konkurējoši uzņēmumi, 2. pantā paredzēto atbrīvojumu nepiemēro nolīgumiem, kuru mērķis tieši vai netieši, atsevišķi vai kopā ar citiem faktoriem, ko puses var ietekmēt, ir kāds no turpmāk minētajiem:

a) ierobežot kādas puses spēju noteikt cenas, pārdodot produktus trešām personām;

b) ierobežot ražošanas apjomu, izņemot līguma produktu ražošanas apjoma ierobežojumus, kas licenciātam noteikti nesavstarpējā nolīgumā vai kas savstarpējā nolīgumā noteikti tikai vienam licenciātam;

c) sadalīt tirgus vai klientus, izņemot, ja:

i) licenciāram un/vai licenciātam nesavstarpējā nolīgumā ir noteikts pienākums, izmantojot licencētās tehnoloģiju tiesības, neražot ekskluzīvajā teritorijā, kas rezervēta otrai pusei, un/vai aktīvi vai pasīvi nepārdot līguma produktus ekskluzīvajā teritorijā vai ekskluzīvajai klientu grupai, kas rezervēta otrai pusei;

ii) licenciātam nesavstarpējā nolīgumā ir noteikts ierobežojums veikt līguma produktu aktīvo tirdzniecību ekskluzīvajā teritorijā vai ekskluzīvajai klientu grupai, kuru licenciārs iedalījis citam licenciātam, ja vien šis cits licenciāts savas licences noslēgšanas brīdī nebija ar licenciāru konkurējošs uzņēmums;

iii) licenciātam ir noteikts pienākums ražot līguma produktus vienīgi savām vajadzībām ar nosacījumu, ka licenciāts savos produktos iestrādā līguma produktus, un tas var bez ierobežojumiem aktīvi un pasīvi pārdot līguma produktus kā savu produktu rezerves daļas;

iv) licenciātam nesavstarpējā nolīgumā ir noteikts pienākums ražot līguma produktus vienīgi konkrēta klienta vajadzībām, ja licence izdota, lai minētajam klientam nodrošinātu alternatīvu sagādes avotu;

d) ierobežot licenciāta iespējas izmantot savu tehnoloģiju tiesības vai ierobežot jebkuras nolīguma puses iespējas nodarboties ar pētniecību un izstrādi, izņemot, ja šis pēdējais ierobežojums nepieciešams, lai novērstu licencētās zinātības izpaušanu trešām personām.

2. Ja uzņēmumi, kas ir nolīguma puses, nav konkurējoši uzņēmumi, 2. pantā paredzēto atbrīvojumu nepiemēro nolīgumiem, kuru mērķis tieši vai netieši, atsevišķi vai kopā ar citiem faktoriem, ko puses var ietekmēt, ir kāds no turpmāk minētajiem:

a) ierobežot puses spēju noteikt cenas, pārdodot produktus trešām personām, neskarot iespēju noteikt maksimālo pārdošanas cenu vai ieteikt pārdošanas cenu, ja vien tā nesasniedz nemainīgo vai minimālo pārdošanas cenu kādas puses spiediena vai piedāvātā stimula dēļ;

b) ierobežot teritoriju vai klientu loku, kurā licenciāts var pasīvi pārdot līguma produktus, izņemot:

i) pasīvās pārdošanas ierobežojumu ekskluzīvā teritorijā vai ekskluzīvā klientu grupā, kas rezervēta licenciāram;

ii) pienākumu ražot līguma produktus vienīgi savām vajadzībām ar nosacījumu, ka licenciāts savos produktos iestrādā līguma produktus, un tas var bez ierobežojumiem aktīvi un pasīvi pārdot līguma produktus kā savu produktu rezerves daļas;

iii) pienākumu ražot līguma produktus vienīgi konkrēta klienta vajadzībām, ja licence izdota, lai minētajam klientam nodrošinātu alternatīvu sagādes avotu;

iv) ierobežojumu pārdot galalietotājiem, kurš noteikts licenciātiem, kas darbojas vairumtirdzniecības līmenī;

v) ierobežojumu pārdot nepilnvarotiem izplatītājiem, kas atrodas teritorijā, kurā licenciārs izmanto līguma produktu selektīvās izplatīšanas sistēmu;

c) aktīvās un pasīvās pārdošanas ierobežošanu galīgajiem lietotājiem no licenciāta puses, kurš ir selektīvās izplatīšanas sistēmas loceklis un darbojas mazumtirdzniecības līmenī, neietekmējot iespēju aizliegt sistēmas loceklim darboties no neapstiprinātas uzņēmuma atrašanās vietas.

3. Ja uzņēmumi, kas ir nolīguma puses, nolīguma noslēgšanas brīdī nav konkurējoši uzņēmumi, bet vēlāk kļūst par konkurējošiem uzņēmumiem un ja nolīgumu vēlāk būtiski negroza, visā nolīguma darbības laikā ir piemērojams 2., nevis 1. punkts. Pie šādiem grozījumiem ir pieskaitāma jauna tehnoloģiju nodošanas nolīguma noslēgšana starp pusēm attiecībā uz konkurējošām tehnoloģiju tiesībām.

5. pants

Izslēgtie ierobežojumi

1. Atbrīvojums, kas paredzēts 2. pantā, nav piemērojams šādiem tehnoloģiju nodošanas nolīgumos ietvertiem pienākumiem:

a) tiešam vai netiešam licenciāta pienākumam piešķirt licenciāram vai tā izraudzītai trešai personai izņēmuma licenci vai pilnībā vai daļēji nodot licenciāram vai tā izraudzītai trešai personai tiesības uz saviem licencētās tehnoloģijas uzlabojumiem vai jauniem pielietojumiem;

b) tiešam vai netiešam puses pienākumam neapstrīdēt otrai pusei Savienībā piederošo intelektuālā īpašuma tiesību spēkā esību, neskarot iespēju izņēmuma licences gadījumā paredzēt tehnoloģiju nodošanas nolīguma izbeigšanu, ja licenciāts apstrīd licencēto tehnoloģiju tiesību spēkā esību.

2. Ja uzņēmumi, kas ir nolīguma puses, nav konkurējoši uzņēmumi, 2. pantā paredzēto atbrīvojumu nepiemēro tiešiem vai netiešiem pienākumiem, kas ierobežo licenciāta spēju izmantot savas tehnoloģiju tiesības vai ierobežo jebkuras nolīguma puses iespējas nodarboties ar pētniecību un izstrādi, izņemot, ja šis pēdējais ierobežojums nepieciešams, lai novērstu licencētās zinātības izpaušanu trešām personām.

6. pants

Atsaukšana individuālos gadījumos

1. Ievērojot Regulas (EK) Nr. 1/2003 29. panta 1. punktu, Komisija var atsaukt šīs regulas piemērošanu, ja tā konkrētā gadījumā konstatē, ka tehnoloģiju nodošanas nolīgums, kuram piemērojams šīs regulas 2. pantā paredzētais atbrīvojums, tomēr rada tādu ietekmi, kas nav saderīga ar Līguma 101. panta 3. punktu, un jo īpaši, ja:

a) ir ierobežota trešo personu tehnoloģiju piekļuve tirgum, piemēram, līdzīgu ierobežojošu nolīgumu, ar ko licenciātiem aizliegts izmantot trešo personu tehnoloģijas, paralēlu tīklu kumulatīvās iedarbības dēļ;

b) ir ierobežota potenciālo licenciātu piekļuve tirgum, piemēram, līdzīgu ierobežojošu nolīgumu, ar ko licenciāriem aizliegts izdot licenci citiem licenciātiem, paralēlu tīklu kumulatīvās iedarbības dēļ, vai tāpēc, ka vienīgais tehnoloģiju īpašnieks, kurš licencē attiecīgo tehnoloģiju tiesības, noslēdz izņēmuma licenci ar licenciātu, kurš jau darbojas attiecīgajā produktu tirgū, pamatojoties uz aizstājamām tehnoloģiju tiesībām.

2. Ja konkrētā gadījumā tehnoloģiju nodošanas nolīgums, kuram piemērojams šīs regulas 2. pantā paredzētais atbrīvojums, dalībvalsts teritorijā vai tās daļā, kurai ir visas atsevišķa ģeogrāfiskā tirgus pazīmes, rada tādu ietekmi, kas nav saderīga ar Līguma 101. panta 3. punktu, attiecīgās dalībvalsts konkurences iestāde, ievērojot Regulas (EK) Nr. 1/2003 29. panta 2. punktu, ar tādiem pašiem nosacījumiem kā šā panta 1. punktā var atsaukt šīs regulas piemērošanu minētajā teritorijā.

7. pants

Šīs regulas nepiemērošana

1. Ja līdzīgu tehnoloģiju nodošanas nolīgumu paralēlie tīkli attiecas uz vairāk nekā 50 % no konkrētā tirgus, Komisija saskaņā ar Regulas Nr. 19/65/EEK 1.a pantu, izmantojot regulu, var noteikt, ka šo regulu nepiemēro tehnoloģiju nodošanas nolīgumiem, kas ietver īpašus ierobežojumus, kuri attiecas uz minēto tirgu.

2. Saskaņā ar 1. punktu pieņemtu regulu sākt piemērot ne agrāk kā sešus mēnešus pēc tās pieņemšanas dienas.

8. pants

Tirgus daļas robežlielumu piemērošana

Lai piemērotu 3. pantā noteiktos tirgus daļas robežlielumus, piemēro šādus noteikumus:

a) tirgus daļu aprēķina, pamatojoties uz pārdotās produkcijas vērtību tirgū; ja dati par pārdošanas apjomu tirgū nav pieejami, var izmantot aplēses, kas pamatotas ar pārējo ticamo tirgus informāciju, tostarp par pārdošanas apjomu tirgū, lai noteiktu attiecīgā uzņēmuma tirgus daļu;

b) tirgus daļu aprēķina, pamatojoties uz iepriekšējā kalendārā gada datiem; ja iepriekšējais kalendārais gads neatspoguļo pušu stāvokli konkrētajā(-os) tirgū(-os), tirgus daļu aprēķina kā pušu tirgus daļu vidējo rādītāju par 3 iepriekšējiem kalendārajiem gadiem;

c) tirgus daļu, kas ir 1. panta 2. punkta otrās daļas e) apakšpunktā minētajiem uzņēmumiem, sadala vienlīdzīgi uz katru uzņēmumu, kuram ir 1. panta 2 punkta otrās daļas a) apakšpunktā uzskaitītās tiesības vai pilnvaras;

d) tās puses tirgus daļu, kas darbojas attiecīgajā tehnoloģiju tirgū, aprēķina, pamatojoties uz minētās puses tehnoloģiju tiesību esību konkrētajā(-os) tirgū(-os) (proti, produktu tirgū(-os) un ģeogrāfiskajā(-os) tirgū(-os)), kur tiek pārdoti līguma produkti, t. i., pamatojoties uz minētās puses un tās licenciātu kopējo pārdošanas apjomu produktiem, kas ietver minētās puses licencētās tehnoloģiju tiesības;

e) ja 3. panta 1. vai 2. punktā minētā tirgus daļa sākotnēji nepārsniedz attiecīgi 20 % vai 30 %, bet vēlāk pārsniedz šos robežlielumus, 2. pantā paredzēto atbrīvojumu turpina piemērot trīs turpmākos kalendāros gadus pēc gada, kad pirmoreiz pārsniegts 20 % vai 30 % robežlielums.

9. pants

Saikne ar citām grupu atbrīvojuma regulām

Šī regula neattiecas uz licencēšanas vienošanos pētniecības un izstrādes nolīgumos, uz kuriem attiecas Regula (ES) 2023/1066, vai specializācijas nolīgumos, uz kuriem attiecas Regula (ES) 2023/1067.

10. pants

Pārejas periods

Līguma 101. panta 1. punktā noteikto aizliegumu no 2026. gada 1. maija līdz 2027. gada 30. aprīlim nepiemēro nolīgumiem, kuri jau ir spēkā 2026. gada 30. aprīlī un kuri neatbilst atbrīvojuma nosacījumiem, kas paredzēti šajā regulā, bet kuri 2026. gada 30. aprīlī atbilst Regulā (ES) Nr. 316/2014 paredzētajiem atbrīvojuma nosacījumiem.

11. pants

Spēkā esības periods

Šī regula stājas spēkā 2026. gada 1. maijā.

Tā zaudē spēku 2038. gada 30. aprīlī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2026. gada 16. aprīlī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN